

Opiskelijaliikkuvuuden ajankohtaiset aloitteet

4.4.2025 Korkeakoulujen Erasmus+ liikkuvuuden koordinaattoritapaaminen

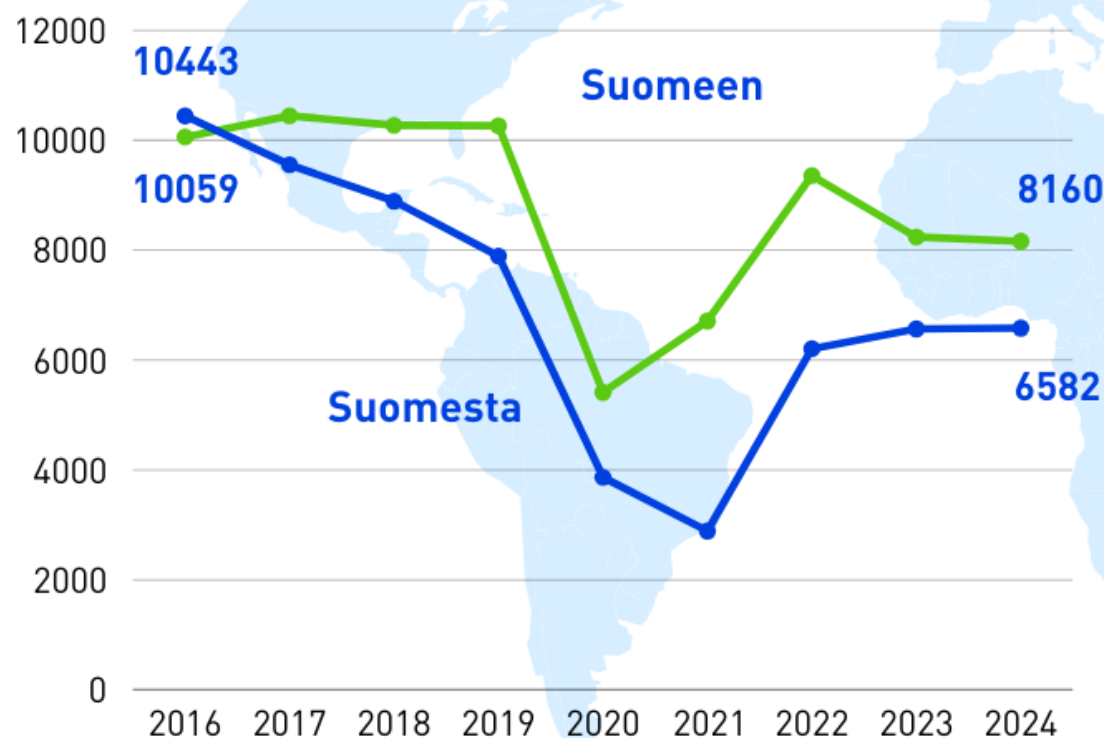
Session ohjelma

- Alustus: liikkuvuuden tuoreimmat tilastot ja Liikkuvuuden edistäminen OKM:n työryhmässä
 - Anni Kallio, Opetushallitus
- Keskustelua pöytäryhmissä + padlet
- Alustus: Kansainvälisen osaamisen hyödyt – suuntaviivoja kansainvälistymiseen
 - Mari Pohjola, Opetushallitus
- Korkeakoulun kommenttipuheenvuoro: Liikkuvuuden edistämistoimet Helsingin yliopistossa
 - Mari Lauri, Helsingin yliopisto
- Keskustelua pöytäryhmissä

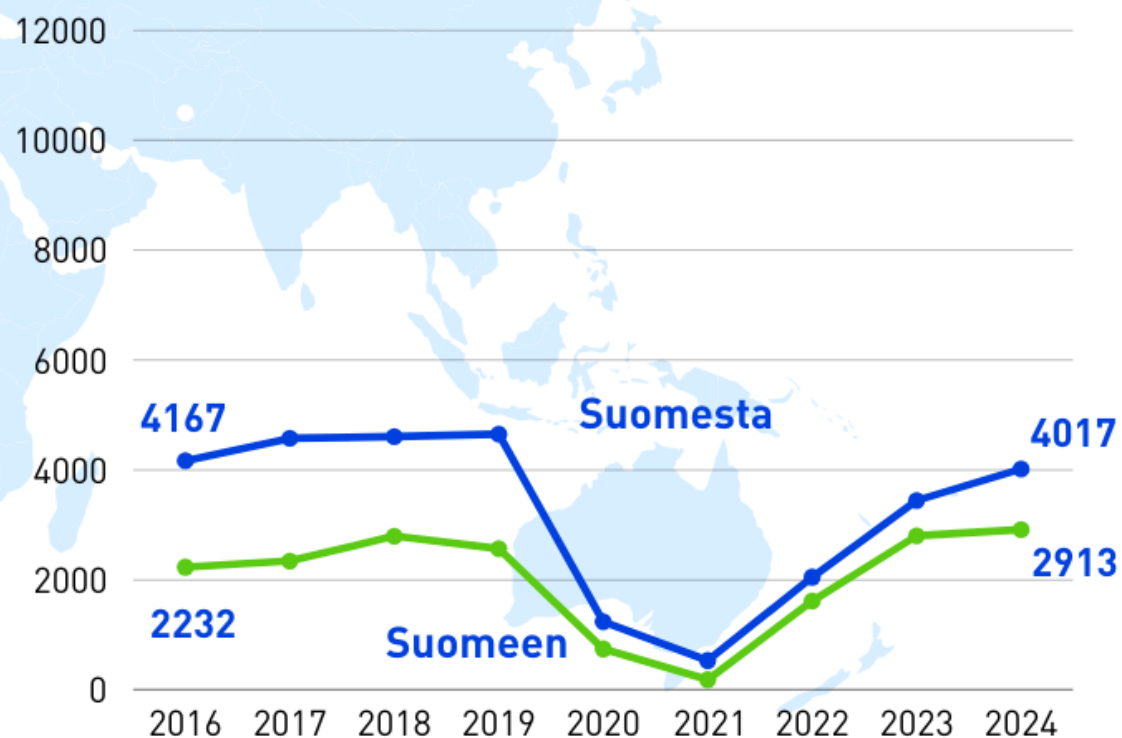
KORKEAKOULUOPISKELIJOIDEN ULKOMAANJAKSOT SUOMESTA JA SUOMEEN 2016-2024

Lähde: Vipunen

Pitkäkestoiset ulkomaanjaksot (vähintään 3 kk)



Lyhytkestoiset ulkomaanjaksot (alle 3 kk)



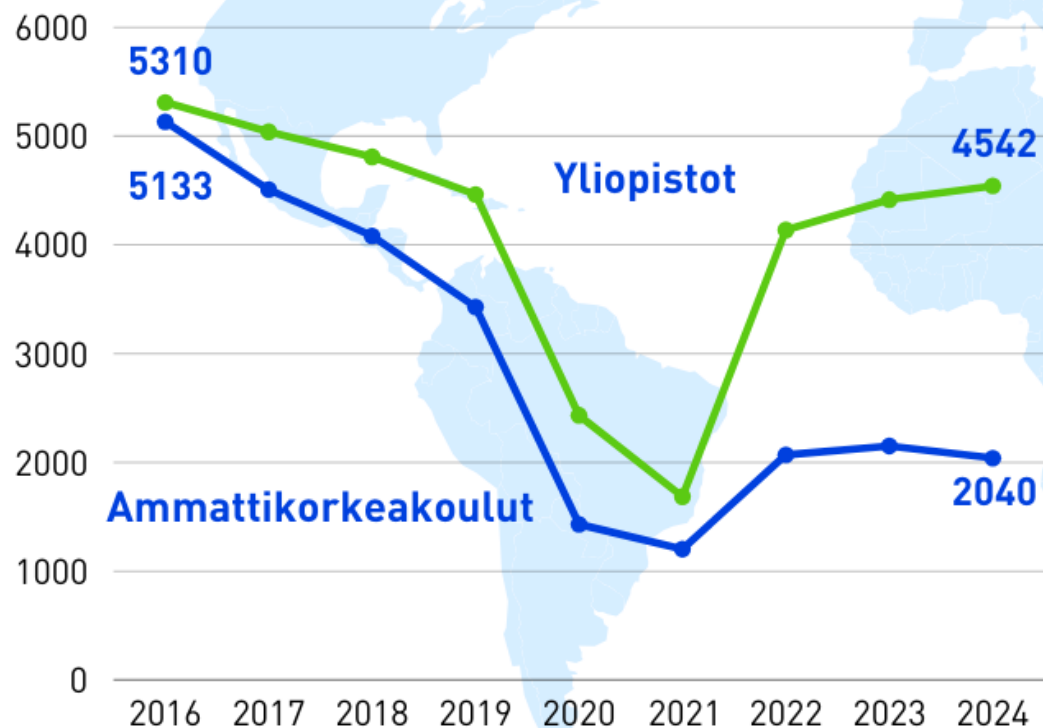
KORKEAKOULUOPIISKELIJOIDEN ULKOMAANJAKSOT SUOMESTA 2016-2024



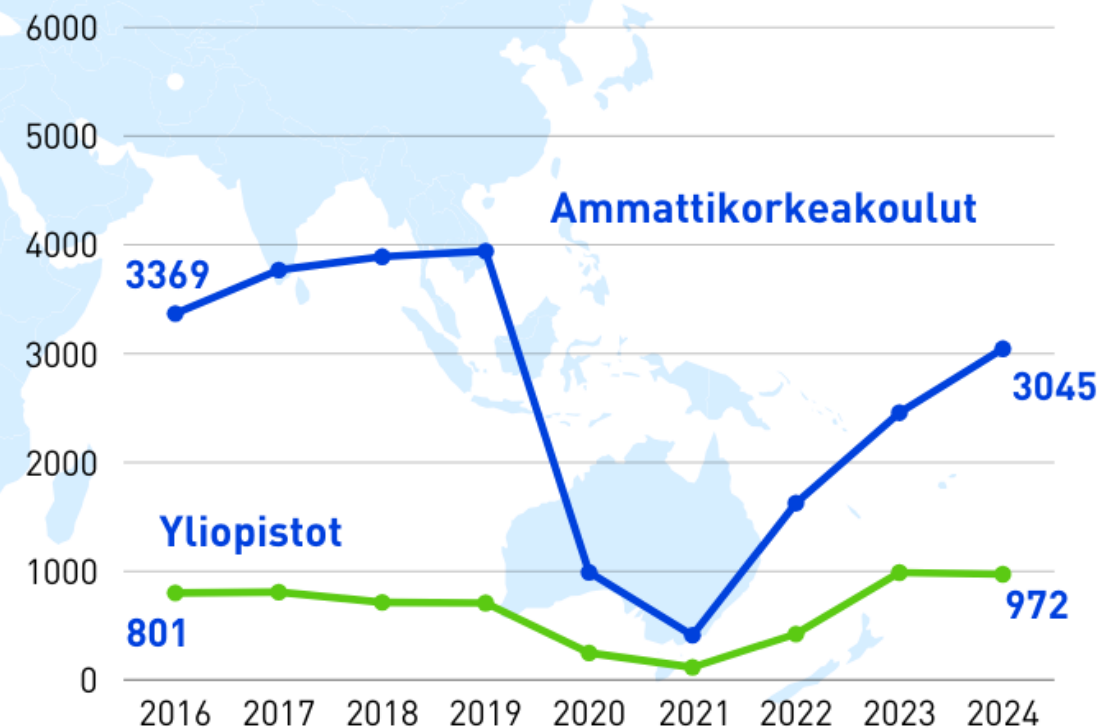
OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Lähde: Vipunen

Pitkäkestoiset ulkomaanjaksot (vähintään 3 kk)



Lyhytkestoiset ulkomaanjaksot (alle 3 kk)

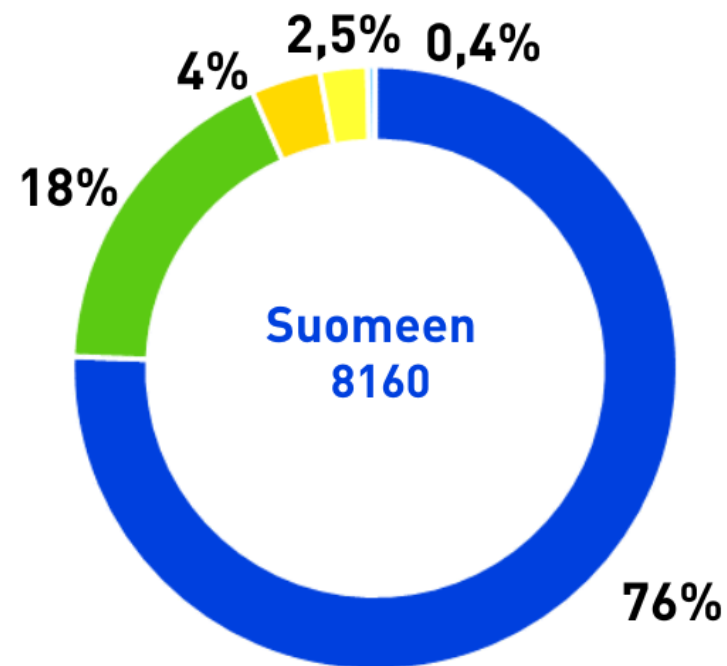
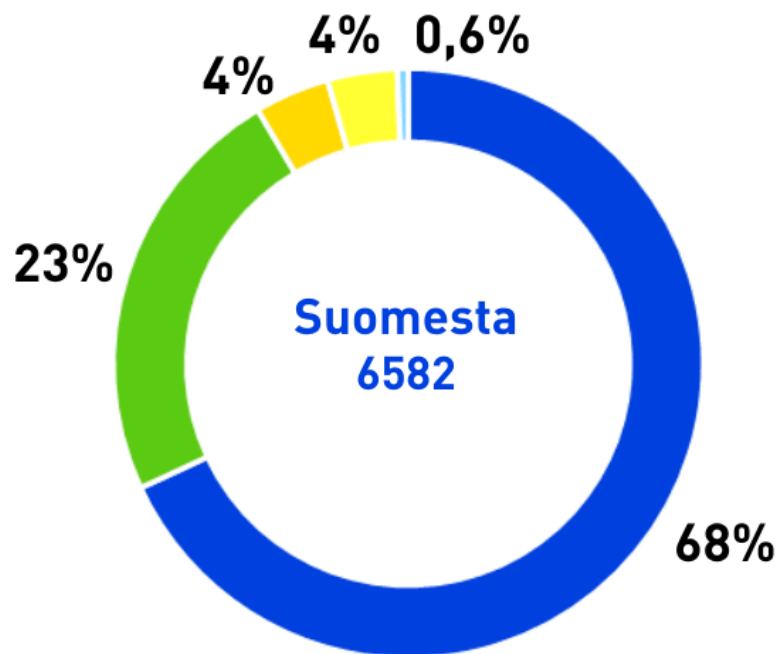


KORKEAKOULUOPISKELIJOIDEN ULKOMAANJAKSOT VUONNA 2024



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Liikkuvuusohjelmat (vähintään 3kk jaksot)



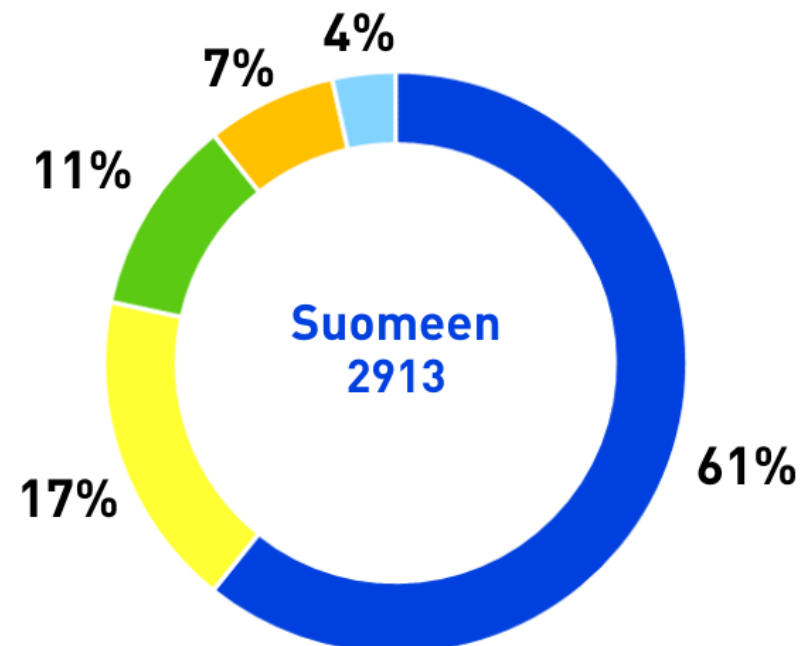
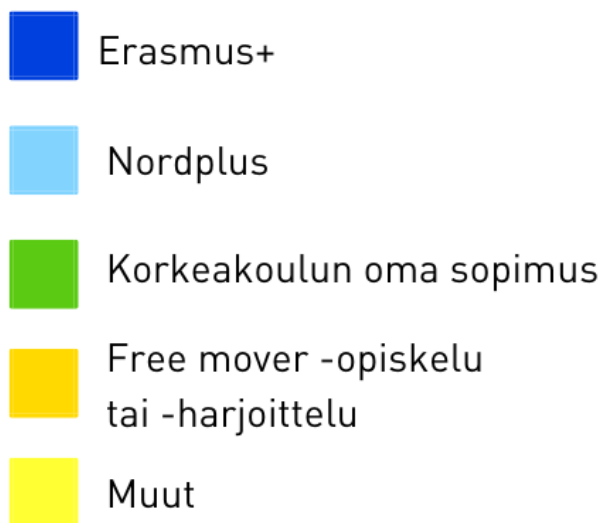
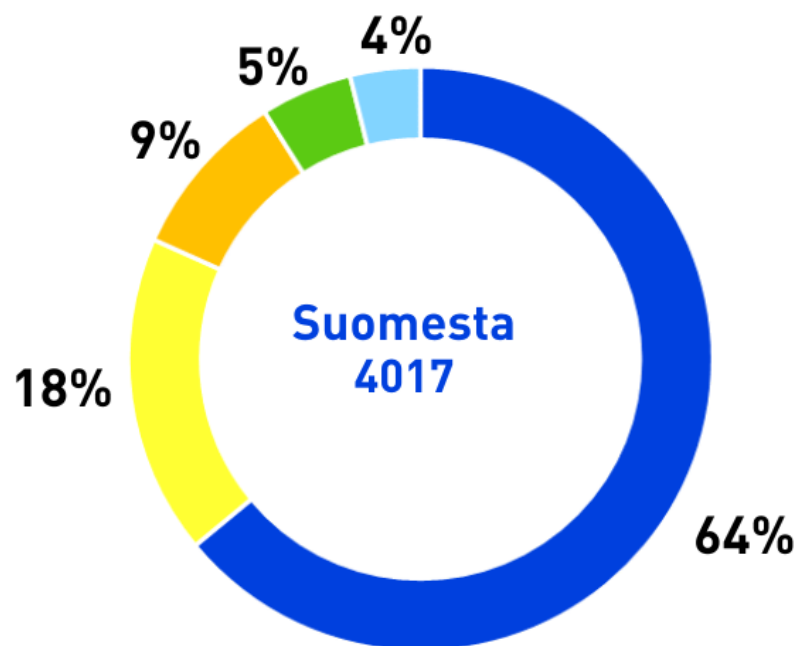
Lähde: Vipunen

KORKEAKOULUOPISKELIJOIDEN ULKOMAANJAKSOT VUONNA 2024



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Liikkuvuusohjelmat (alle 3 kk jaksot)



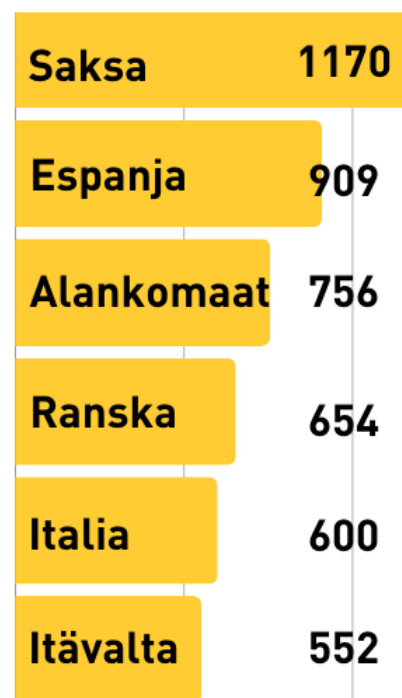
Lähde: Vipunen

KORKEAKOULUOPIISKELIJOIDEN ULKOMAANJAKSOT VUONNA 2024

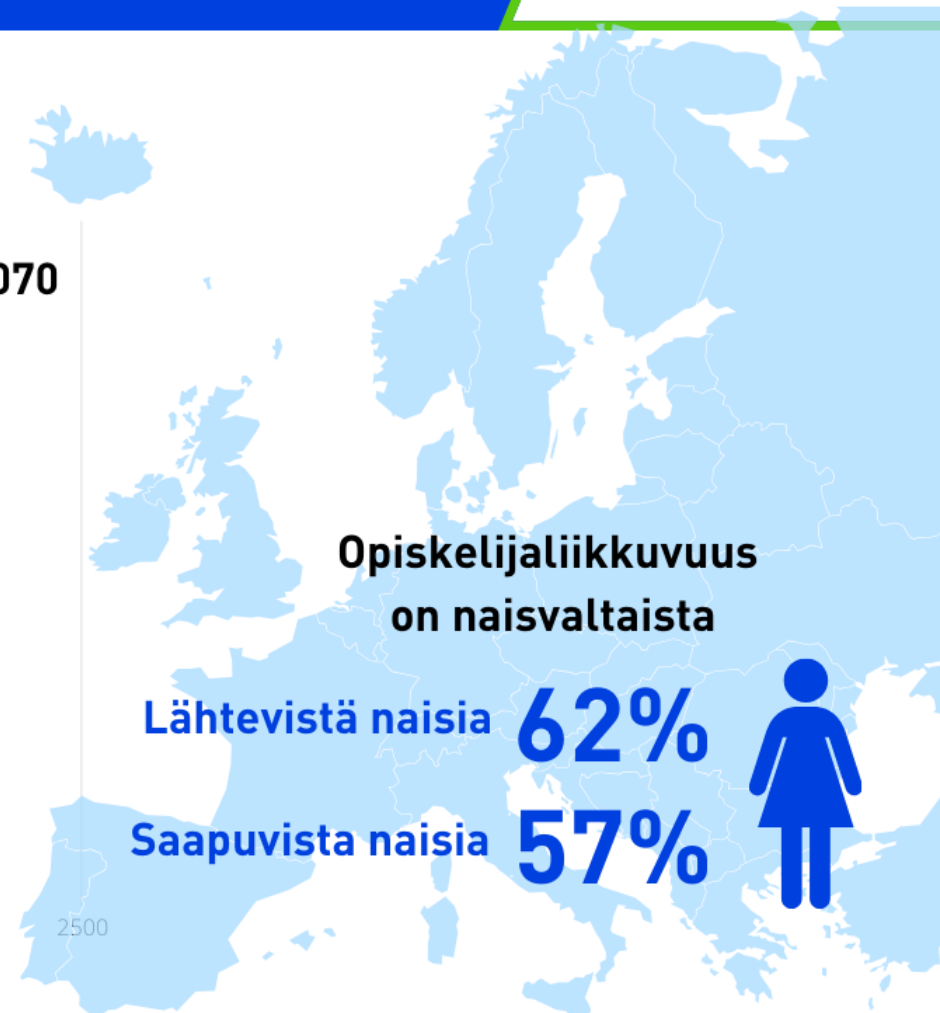
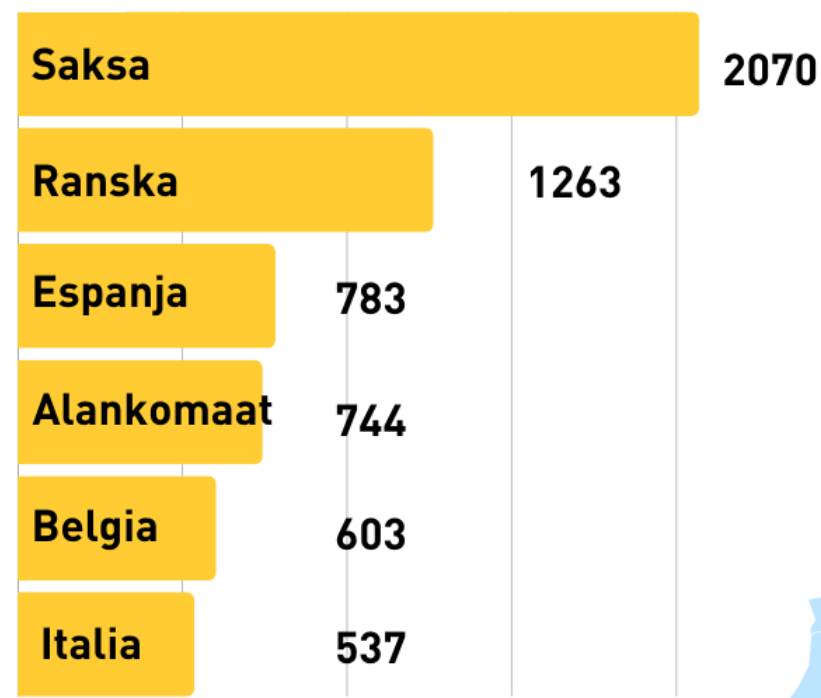


OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Top 6 kohdemaat
(yli ja alle 3 kk jaksot yhteensä)



Top 6 lähtömaat
(yli ja alle 3 kk jaksot yhteensä)



Lähde: Vipunen

Lisää poimintoja liikkuvuustilastoista

- **84 % lähtevästä liikkuvuudesta on opiskelujaksoja ulkomailla, loput harjoittelujaksoja, joiden osuus on laskussa**
- **Monimuotoliikkuvuus lisääntyy:** Virtuaalinen osio osana liikkuvuutta **12 %:ssa** kaikista Suomesta lähtevistä liikkuvuusjaksoista (lähes kaikki jaksot alle 3 kk ja valtaosa amkeissa)
- **Koulutusalat, jotka lähettävät eniten opiskelijoita (top 3)**
 - Ammattikorkeakoulut: kauppa, hallinto ja oikeustieteet (27 % kaikista amk-sektorin liikkujista), terveys- ja hyvinvointialat (24 %), tekniikan alat (19 %)
 - Yliopistot: kauppa, hallinto ja oikeustieteet (28 % kaikista yo-sektorin liikkujista), tekniikan alat (19 %), yhteiskunnalliset alat (15 %)

Liikkuvuuden edistäminen OKM:n työryhmässä

Eurooppalaisen korkeakouluyhteistyön toimintaedellytysten kehittäminen –työryhmä

12.11.2024 ja 1.4.2025

Ennakkokysymykset Pinnet-verkostolle (amk) ja OHA-foorumin kv-ryhmällä (yo)

1. Liikkuvuuden edistäminen on kirjattu korkeakoulujen tehtäväksi tulossopimuksissa: **Millä tavoin korkeakoulut aikovat lisätä liikkuvuutta nykyiseltä tasolta? Millaista liikkuvuutta aiotaan lisätä?**
2. Mitkä jo tunnistetuista keinoista liikkuvuuden lisäämiseksi (dia 8) kaipaavat vahvistamista ja mitä uutta tarvitaan?
3. Mitä **kansallisella tasolla** voitaisiin vielä tehdä liikkuvuuden edistämiseksi?
4. Millaiset vaikutukset **liikkuvuuden monipuolistumisella** on korkeakoulujen liikkuvuushallinnolle?
5. Muita ajatuksia liikkuvuuden edistämiseen liittyen?

Johtopäätöksiä työryhmäkeskustelun pohjaksi:

1. Tavoitteena on liikkuvuuden lisääminen, mutta **asetetaanko kansallisesti tarkempia määrällisiä tavoitteita?** Jos kyllä, millaisia? Miten huomioidaan yo- ja amk-sektoreiden erot toteutettavan liikkuvuuden typeissä? Ja EUI-allianssien kasvava liikkuvuus?
2. Edelleen tarve korkeakoulujen johdon sitoutumiseen liikkuvuuden lisäämiseen huomioiden myös monipuolisen liikkuvuuden edellyttämän resurssoinnin: **miten korkeakoulujen sitoutumista voidaan vielä vahvistaa?**
3. **Kansainvälisen osaamisen merkityksen esiin tuominen laajasti yhteiskunnassa ja sen huomioiminen opetussuunnitelmatyössä**
4. Etenkin Erasmus+ -ohjelmaan kohdistuvia tarpeita rahoituksen ja digitalisaation kehittämisen osalta: näitä viedään eteenpäin, mutta vaikuttamismahdollisuudet rajalliset.
5. **Tarve selvittää liikkuvuuden vaikuttavuutta myös lyhyiden ja BIP-vaihtojen osalta**

Työryhmän keskustelussa korostui

Strateginen johtaminen korkeakouluissa

Koulutusohjelmien sitoutuminen

Kansainvälistymisen sisällyttäminen opetussuunnitelmiin

Yhtenäinen viesti

Systemaattinen ohjaus opintojen alusta alkaen

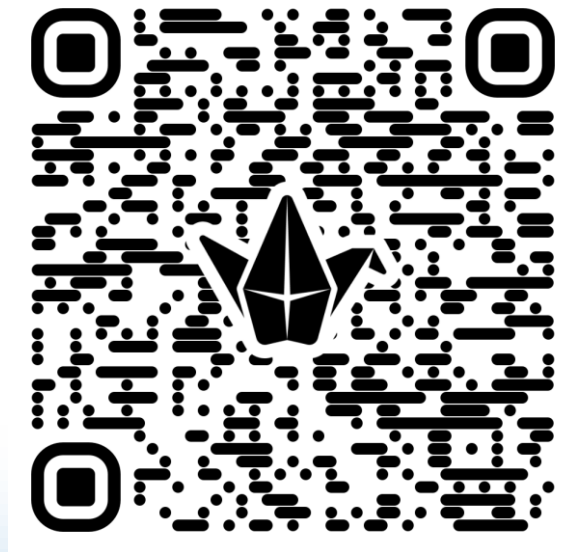
Kansainvälisen osaamisen merkityksen korostaminen

Kannustaminen ja kannusteet

Henkilöstön kansainvälistyminen

Keskustelu: Millaisia suosituksia tulisi antaa korkeakoulujen opiskelijaliikkuvuuden edistämiseen?

<https://opetushallitus.padlet.org/annikallio/suosituksia>



Kansainvälisen osaamisen hyödyt – suuntaviivoja kansainvälistymiseen

Kansainvälisen osaamisen hyödyt – suuntaviivoja kansainvälistymiseen

- OPHn vaikuttavuusviestintäprojekti, jonka tavoitteena edistää erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten kansainvälisyyttä, tuoda esiin kansainvälistymisen hyötyjä
 - Taustaselvitys ja dialogit koulutuksen järjestäjille ja vaikuttajille
 - Yhteistyökumppanina Kaskas Media oy
- Projektin tuotokset/materiaalit:
 - Kansainvälisen osaamisen hyödyt – suuntaviivoja kansainvälistymiseen | Opetushallitus

Tuotetut materiaalit

Materiaalit tarjoavat tietoa, näkökulmia ja keskustelunavauksia **kansainvälisen osaamisen merkityksestä** sekä **konkreettisia vinkkejä kansainvälisyyden edistämiseen**.



Argumenttipankki



kokoaa yhteen argumentteja nuorten ja nuorten aikuisten kansainvälistymisen merkityksestä eri yhteyksissä hyödynnettäväksi.

= **YDINVIESTIT**

Askeleet kansainvälistymisen edistämiseen



listaa konkreettisia askeleita ja vinkkejä kansainvälisyyden edistämiseen oppilaitoksissa.

= **KONKREETTISET OHJEET ASIAKKAILLE**

Suuntaviivoja kansainvälistymiseen



kokoaa keskusteluista nousseet näkökulmat nuorten ja nuorten aikuisten kansainvälistymiseen ja taustoittaa kansainvälistymisen nykytilaa.

= **TRENDIT**

Argumenttipankki

Argumenttipankki **kokoaa yhteen argumentteja nuorten ja nuorten aikuisten kansainvälistymisen merkityksestä** eri yhteyksissä hyödynnettäväksi.

Kansainvälistymisen vaikutukset leikkaavat läpi arjen ja yhteiskunnan

OPETUSHALLITUKSEN ARGUMENTTIPANKKI
NUORTEN JA NUORTEN AIKUISTEN
KANSAINVÄLISTYMISEN MERKITYKSESTÄ



Kansainvälistymisessä on kyse mahdollisuuksista kartuttaa yksilöille, yhteiskunnalle ja työelämälle tärkeää osaamista ja hyödyllisiä taitoja.

Siinä on kyse työelämässä pärjäämisestä, yhdenvertaisista oppimismahdollisuuksista ja alueiden elinvoimaisuudesta, suomalaisten yritysten kasvusta ja verkostoitumisesta sekä lopulta globaalien haasteiden ratkaisemisesta yhteisellä maapallolla. Tätä kaikkea saamme, kun nuoret ja nuoret aikuiset kansainvälistyvät:

1. Identiteetin ja kansalaisuuden rakennuspalikoita
2. Sujuvuutta työelämään, kilpailukykyä yrityselämään
3. Vetovoimaisia koulutusaloja ja alueita
4. Globaalia yhteistyötä ja verkostoja

Askeleet kansainvälistymisen edistämiseen

Tarjoaa
**konkreettisia
vinkkejä
kansainvälisyyden
edistämiseen
oppilaitoksissa.**

Askeleet kansainvälistymisen edistämiseen

Kaikki lähtee johdosta. Johdon sitoutuminen takaa taloudelliset ja henkilöresurssit kansainvälistymisen edistämiseen. Kansainvälistyminen on arkista toimintaa ja pitkäjänteistä työtä, joka vaatii verkostoitumista ja kumppaneita.

Talousarvio alleviivaa organisaation arvot. Kansainvälistymiseen on varattava rahaa. Talousarvion kirjaukset kertovat siitä, mitä arvotetaan ja siten painotetaan.

Suunnittele kansainvälistymistä. Kansainvälistymisen on löydettävä paitsi opetussuunnitelmista myös oppilaitoksen strategiasta ja työsuunnitelmista.

Anna opettajille lupa toimia. Henkilökunnan on helpompaa sitoutua kansainvälistymisen edistämiseen, kun toiminta on johdonmukaista ja läpinäkyvää.

Kerää ja jaa vertaistarinoita. Opiskelija- ja alumnitarinat purevat, sillä vertaiset jakavat oppeja ja konkretisoivat hyötyjä nuorten ja nuorten aikuisten kielellä.

Kannusta opettajia kannustamaan. Vertaisten lisäksi opettajat ovat lähellä nuoria päivittäin. Varmista siis, että opettajilla on riittävä osaa-

minen ja työkalut.

Mieti, mikä nuorelle on olennaista.

Työelämätaidot ja mahdollisuudet kehittyä eivät välttämättä ole nuorelle tärkeimpiä kannustimia lähteä vaihtoon.

Tuo tieto saataville. Kansainvälistymistä ei tapahdu, jos nuoret ja nuoret aikuiset eivät tiedä mahdollisuuksistaan. Keskity siis tiedon saatavuuteen ja nuorten tavoittamiseen. Vältä ohjelmien ja rahoituskanavien vieraannuttavaa ja vaikeasti ymmärrettävää sanastoa.

Sovita kansainvälistyminen opintoihin. Oikein suunniteltu, ajoitettu ja tutkintoon sopiva vaihto ei hidasta valmistumista – tästä opiskelijat ottavat nimittäin paineita.

Huomioi erilaiset elämäntilanteet. Osa opiskelijoista käy opintojen ohessa töissä tai on perheellisiä. Lyhyet vaihto-ohjelmat tai virtuaalinen kansainvälistyminen voivat madaltaa kynnystä kansainvälistyä.

Kerro liikkuvuuden tukimuodoista. Sosio-ekonominen tausta ja taloudellinen tilanne ovat merkittäviä kansainvälistymisen esteitä. Lisätukia on tarjolla kaikille tarvitseville.



Suuntaviivoja kansainvälistymiseen -katsaus

- Kokoa dialogien ja foorumien keskusteluista nousseet näkökulmat
- **taustoittaa kansainvälistymisen nykytilaa ja trendejä**
- pohjana myös eri tahojen **tutkimuksia ja selvityksiä**



EUROOPAN UNIONI

Suuntaviivoja kansainvälistymiseen

NÄIN EDISTÄMME NUORTEN JA NUORTEN AIKUISTEN KANSAINVÄLISTYMISTÄ

Suomi ei voi menestyä ilman kansainvälistymistä. Siihen tarvitaan niitä, jotka vievät Suomea maailmalle ja tuovat takaisin Suomelle välttämätöntä osaamista. Pohja tälle luodaan jo nuoruudessa. Nuorten mahdollisuus lähteä esimerkiksi vaihtoon uhkaa kuitenkin jäädä liian harvojen kokemukseksi.

Opetushallitus haluaa avata keskustelun kansainvälistymisestä, kasvattaa yhteiskunnallista tietoisuutta sen merkityksestä ja lisätä liikkuvuutta.

Opetushallitus kutsui opetuksen järjestäjät ja yhteiskunnalliset vaikuttajat eri aloilta sanoittamaan, millaisia hyötyjä kansainvälistymisestä on ja miksi siihen pitää satsata. Tämä katsaus kokoa keskusteluista nousseet suuntaviivat nuorten kansainvälistymiseen sekä taustoitusta kansainvälistymisen nykytilasta.

Kansainvälistymisellä viitataan sekä toimintaan, jolla kansainvälistä osaamista hankitaan – esimerkiksi opiskelijavaihtoihin ja työharjoitteluihin ulkomailla sekä kansainvälisiin kokemuksiin kotimaassa – että ennen kaikkea osaamiseen, taitoihin ja verkostoihin, joita nämä kokemukset kerryttävät.



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

Erasmus+
Muuttaa elämäsi – avartaa maailmaasi.



EUROOPAN
SOLIDAARISUUSJOUKOT

VAHVOJA YHDESSÄ.

Korkeakoulun kommenttipuheenvuoro

Mari Lauri, Helsingin yliopisto

Päivän viimeinen keskusteluosio!

Konseptit liikkuvuuden kasvattamiseksi Korkeakouluopiskelijoiden kansainvälinen liikkuvuus kasvuun –työpajasta Kevätpäiviltä 2024

- Työpajassa kehiteltiin toimista liikkuvuuden laskusuunnan kääntämiseksi konkreettisempia toimintoja/konsepteja korkeakouluissa käytettäväksi
- Tietouden lisääminen
 - Mythbusting exchanges, henkilöstön tietouden lisääminen, markkinoinnin lisääminen osallisuustuesta, opiskelijalta opiskelijalle markkinointi
- Vaihdon hyötyjen korostaminen
 - Vaihdon tuoman osaamisen esiin nostaminen, hyötyjen esiin nostaminen työllistymisen näkökulmasta
- Erilaiset vaihtokonseptit
 - Vaivatta vaihtoon –kohteet, Kaverin kanssa vaihtoon –konsepti, lyhyet monimuotoiset ryhmäliikkuvuudet



Keskustelut pöytäryhmissä

1. Virkistäkää muistia viime Kevätpäivien sessiossa ideoiduista toimista liikkuvuuden lisäämiseksi
 - Vieläkö suunnitellut toimet tuntuvat ajankohtaisilta/toimivilta? Onko jotain jo viety käytäntöön korkeakoulussanne? Olisiko joku konsepti, jonka voisitte ajatella ottavanne korkeakoulussa käytäntöön?
2. Mitä ajatuksia Helsingin yo:n esimerkki herättää? Onko omassa korkeakoulussanne tehty jotain vastaavaa tai voitaisiinko tehdä?
 - Oletteko käsitelleet Kaskasin projektin materiaalia omassa korkeakoulussanne? Miten materiaalia voisi hyödyntää korkeakouluissa tai korkeakoulusektorilla laajemmin?



Kiitos antoisista päivistä!



LinkedIn: @EDUFI_HigherEd

- Sessioden esitykset julkaistaan [tapahtumasivulla](#).
- Palautepyyntö odottaa teitä jo sähköpostissa.
 - Suositteluasteikko
 - Mikä vaikutti arvioosi? -> kirjoittakaa mitä tahansa avointa palautetta meille päivien ohjelmasta!